

Holbøl & Omegn

Hjerte, sammenhæng & fællesskab

Udviklingsperspektiv for Holbøl & Omegn
2025-2035

Holbøl & Omegn

Udviklingsperspektiv for Holbøl & Omegn 2025-2035

Hvad er et udviklingsperspektiv?

Udviklingsperspektivet for Holbøl og omegn er et strategisk redskab, der sætter retningen for områdets udvikling over de næste 10 år. Det bygger på en fælles proces, hvor Aabenraa Kommune og lokalsamfundet har kortlagt og beskrevet lokale potentialer, behov og ønsker, som er blevet omsat til vision, mål og prioriterede indsatsområder.

Visionen tegner det overordnede fremtidsbillede, mens målene beskriver, hvad Holbøl og omegn ønsker at opnå i perioden. Indsatsområderne samler de vigtigste temaer og giver retning for konkrete handlinger.

Indsatserne er organiseret i indsatsark, der beskriver mål, aktiviteter og ansvar. De skaber struktur og sikrer, at der kan følges op og justeres undervejs.

Udviklingsperspektivet er et åbent og levende dokument. Det kan løbende udvides og tilpasses, når nye idéer eller behov opstår. Perspektivet fungerer som en fælles ramme og et afsæt for lokal handling – både for borgere, foreninger, virksomheder og samarbejdspartnere.

Udviklingsperspektivet er et redskab til at samle idéer, prioritere dem – og skabe en fælles retning. Sådan arbejder handlinger og projekter sammen om at forme fremtidens Holbøl og omegn.

INDHOLD

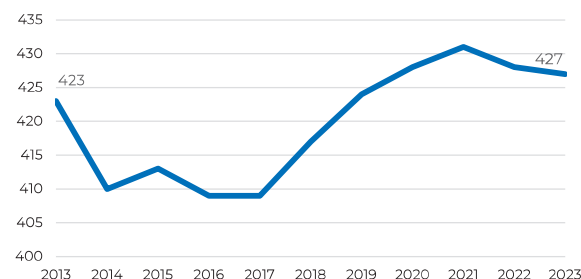
3	SÅDAN LIGGER LANDET
5	HOLBØLS VISION 2035
6	VISION OG MÅL
7	INDSATSOMRÅDER
8-14	HJERTET AF HOLBØL Holbøl city - centrum af hjertet Styrket hjerte - trygge forbindelser Omegnens landsbyhjerter Fra fællesskab til fælleshus
15-18	TIL, FRA OG MELLEM HOLBØL OG OMEGN Holbøl tættere på omegnen og omvendt Den grønne omvej Bemærk Holbøl og omegn
19-23	STYRKET FÆLLESSKAB, SAMMENHOLD... Den lille landsby med de mange ideer Styrket tilflytterindsats Bygningerne - kultur, historie og udtryk
24-27	FREMTIDENS HOLBØL OG OMEGN Bosætning og fremtidens beboere En ny vej med muligheder Fremtidens energiforsyning
28	HVEM KAN HJÆLPE OS PÅ VEJ?

Holbøl & Omegn

Sådan ligger landet

By	Befolkningsudvikling	Andel ældre 80+ år	Stigende ekst. tilflytning	Job pr. indbygger	Udvikling i arbejdsplads.	Service tilbud
Aabenraa						
Rødekro						
Padborg						
Tinglev						
Løjt Kirkeby						
Hjorkær						
Kruså						
Bylderup-Bov						
Kliplev						
Stubbæk						
Bolderslev						
Felsted						
Kollund						
Genner						
Hellevad						
Hostrupskov						
Bovrup						
Varnæs						
Holbøl						
Ravsted						
Søgård						

Befolkningsudvikling 2013-2023

Figuren viser befolkningsudviklingen i Holbøl 2013-2023.

Kilde: Stran og Danmarks Statistik

Demografisk udvikling

	0-19 år	20-29 år	30-69 år	70-79 år	80+ år
Indbyggere 2013	82	43	219	49	30
Indbyggere 2023	92	33	220	48	34
Andel af indbyggere i Holbøl 2023	22%	8%	52%	11%	8%
Andel af indbyggere i Aabenraa Kommune 2023	22%	9%	51%	12%	6%
Udvikling 2013-2023 i Holbøl	12%	-23%	0%	-2%	13%
Udvikling 2013-2023 i Aabenraa Kommune	-10%	3%	-6%	40%	35%

Tabellen viser aldersgruppernes størrelse i byen i 2013 og 2023. Desuden vises aldersgruppernes andel i 2023 og befolkningsudviklingen 2013-2023 både i byen og i Aabenraa Kommune.

Kilde: Stran og Danmarks Statistik

Holbøl i tal

I 2024 fik Aabenraa Kommune udarbejdet en analyse af byernes udvikling baseret på data fra Danmarks Statistik (2013–2023). Holbøl er en af fem byer i kommunen med befolkningstilvækst i perioden.

Særligt bemærkelsesværdigt er det, at Holbøl er blandt de 10 byer i kommunen med størst andel af tilflyttere udefra især fra udlandet, herunder primært Tyskland. Samtidig er andelen af børn og unge steget, hvilket styrker billedet af Holbøl som et attraktivt sted for børnefamilier.

Vilsbæk, Hønsnap og Hokkerup i tal

I **Vilsbæk** er antallet af indbyggere faldet fra 89 i 2014 til 83 i 2024. Omtrent 10 % af beboerne har udenlandsk baggrund.

Hønsnap har ca. 49 indbyggere i 2024, hvilket er et lille fald siden 2014. Heraf er ca. 32 % udenlandske indbyggere.

Hokkerup har ca. 151 indbyggere i 2024, hvilket er en stigning på ca. 9 % siden 2014. Der er mange nationaliteter i Hokkerup særligt fra Rumænien og Tyskland og udenlandske indbyggere udgør ca. 40 %.

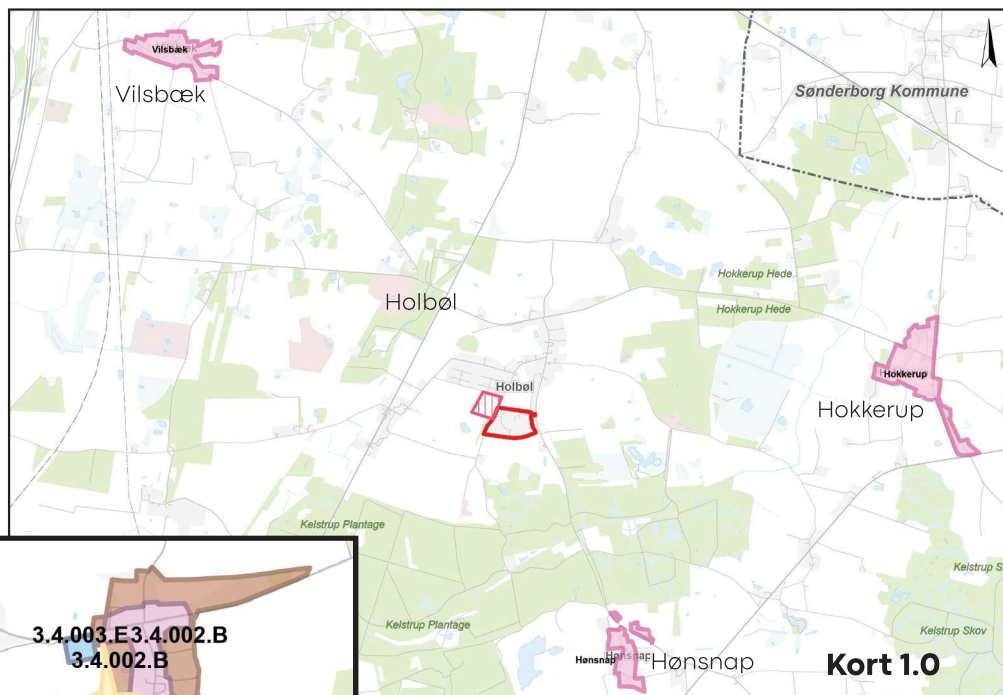
Vilsbæk er blandt de 10 bedst placerede landsbyer i kommunen, målt på overordnet infrastruktur, mens Hokkerup og Hønsnap ligger lavere. På tværs af alle tre landsbyer peger Aabenraa Kommunes strategiske landsbyanalyse på særlige potentialer inden for bygningskultur og relationen til natur og landskab. Landsbyernes attraktivitet er i høj grad knyttet til nærheden til Holbøl og øvrige bysamfund.

Holbøl & Omegn

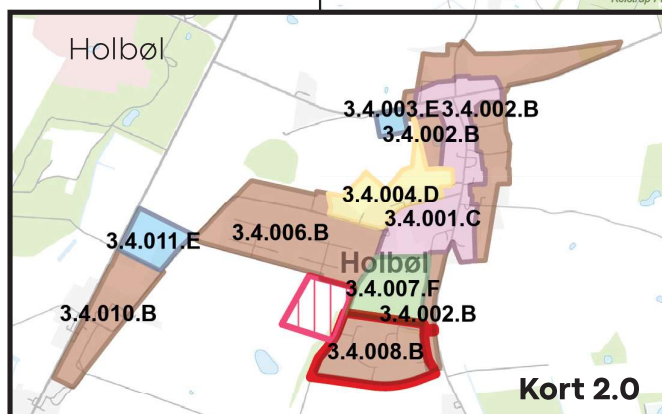
Sådan ligger landet

Signaturforklaring
til Kort 1.0

- Byzone
- Afgrænsede landsbyer
- Perspektivområde for byzone

Kort 1.0

Kort 2.0

Signaturforklaring til Kort 2.0

Centerformål	Offentlige formål
Boligformål	Erhvervs formål
Rekreative og fritidsformål	

Holbøl og omegn set fra oven – hvilke rammer gælder?

Holbøl er planlægningsmæssigt en atypisk landsby. Det skyldes, at størstedelen af byen ligger i landzone, mens kun en mindre del mod syd er udlagt som byzone, som det fremgår af kortet ovenfor.

Trods dette er Holbøl omfattet af kommuneplanrammer, der udlægger arealer til centerformål, boliger, erhverv og offentlige funktioner mv. Ifølge kommuneplanen skal disse rammeområder på sigt overgå til byzone, hvilket kun kan ske i forbindelse med udarbejdelse af en lokalplan. Indtil da gælder reglerne for afgrænsede landsbyer for de områder, der ligger uden for byzone – altså hovedparten af byen. Det betyder, at projekter i disse områder skal vurderes efter landzonelovgivningen og ofte kræver landzonetilladelse.

Denne planmæssige forudsætning har stor betydning for Holbøls fremtidige udvikling. Det er dog ikke entydigt, om det er en fordel eller en ulempe. På den ene side giver landzone flere frihedsgrader, eksempelvis mere lempelige regler for husdyrhold. På den anden side kan det begrænse mulighederne for byudvikling, da ny bebyggelse som udgangspunkt skal ske som huludfyldning.

De nærliggende landsbyer Vilsbæk, Hønsnap og Hokkerup er alle beliggende i landzone og udpeget som afgrænsede landsbyer. Det betyder, at de ønskes fastholdt i landzone, og at projekter her – ligesom i Holbøl – skal vurderes efter landzonelovgivningen og som regel kræver landzonetilladelse.

Holbøl & Omegn

HOLBØL & OMEGNS VISION 2035

Udviklingsperspektivet er blevet til i tæt dialog mellem en lokal arbejdsgruppe og Aabenraa Kommune, med støtte fra eksterne rådgivere i den indledende fase.

Som grundlag for den fremtidige udvikling, både i forhold til indsatser, projekter og konkrete handlinger, har den lokale gruppe formuleret en fælles vision. Visionen bygger på det, der allerede kendetegner Holbøl og omegn, og peger frem mod, hvad området skal være kendt for i 2035.

Den lille landsbyklynge med de store idéer

Holbøl er ikke bare en landsby – det er en drøm, vi bygger sammen. Her skaber vi en hverdag, hvor fællesskab ikke er en aktivitet, men en måde at leve på.

Vi er landsbyen med hjertet på rette sted, hvor vi bor side om side i mangfoldige boligformer, hvor børn kan løbe frit, og hvor cyklen er vigtigere end bilen.

Holbøl er stedet, hvor mødestederne er lige så vigtige som hjemmene, og hvor landsbyens hjerte banker i alt fra købmanden til byparken.

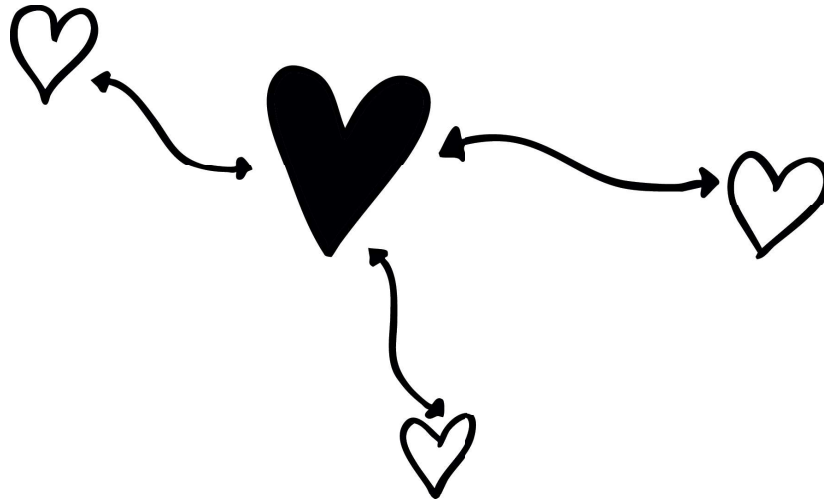
Vi tror på sammenhæng mellem mennesker, steder og idéer. Vi skaber broer mellem Holbøl og omegnen, mellem generationer og mellem fortid og fremtid.

Og vi værner om fællesskabet, ikke som noget vi planlægger, men som noget, der opstår naturligt: over fælles middage, på bytestationen, i skolen og i hallen.

Holbøl er en lille landsby med store idéer, og vi viser vejen for fremtidens landsbyliv.

Holbøl & Omegn

Hjerte, sammenhæng & fællesskab

HJERTE, SAMMENHÆNG OG FÆLLESSKAB

Visionen for 2035 sætter retningen for, hvor Holbøl og omegn er på vej hen. Titlen på dette udviklingsperspektiv, **Hjerte, sammenhæng og fællesskab**, siger meget om, hvad der er særligt vigtigt for at komme derhen. Det handler om at gøre Holbøl til et trygt, levende og attraktivt sted at bo, med stærke centrale mødesteder og gode forbindelser. I Holbøl og omegn skal fællesskab ikke bare være noget, man deltager i, men det skal være en naturlig del af hverdagen.

Herunder er de fire mål, som udviklingsplanens indsatser og handlinger bygger på.

Mål 1: En levende landsby(klynge) med stærke mødesteder

Landsbyernes naturlige samlingspunkter – fra købmanden til skolen over byparken og omegnslandsbyernes gadekæer. De vigtigste funktioner skal bindes bedre sammen og skabe trygge, grønne forbindelser, der gør Holbøl til én stor tryk baghave.

Mål 2: Forbinde mennesker, steder og muligheder

Holbøl er centrum for et stærkt netværk af landsbyer. Der skal skabes bedre forbindelser – både fysisk og socialt – så det er nemt at komme til og fra Holbøl, både på cykel, til fods og i fælles transport.

Mål 3: Gøre fællesskab til en del af hverdagen

Fællesskab i stort og småt. Fra spontane møder på fællesarealer til bytteboder og lokale arrangementer – Holbøl skal være et sted, hvor fællesskab ikke er en aktivitet, men en måde at leve på

Mål 4: Nye rammer for liv, bolig og udvikling

Vi skal gøre det lettere at bo i Holbøl – uanset livsfase. Der skal være plads til både familier, seniorer og unge ved at udvikle varierede boligformer. Samtidig skal der skabes løsninger for fremtidens energiforsyning, så Holbøl står stærkt i en bæredygtig fremtid.

Holbøl & Omegn

Hjerte, sammenhæng & fællesskab

Indsatsområder

For at realisere vision og mål har lokale borgere, foreninger og Aabenraa Kommune i fællesskab udpeget de fire indsatsområder og de i alt 13 indsatser, som er de vigtigste for Holbøl og omegn. Indsatsområderne og de tilhørende indsatser fremgår af figurene nedenfor, og bliver nærmere beskrevet på de følgende sider.

1. INDSATSOMRÅDE HJERTET AF HOLBØL OG OMEGN

INDSATSER

- 1 HOLBØL CITY - CENTRUM AF HJERTET
- 2 STYRKET HJERTE - TRYKKE FORBINDELSER
- 3 OMEGNENS LANDSBYHJERTER
- 4 FRA FÆLLESSKAB TIL FÆLLESHUS

2. INDSATSOMRÅDE TIL, FRA OG MELLEM HOLBØL OG OMEGN

INDSATSER/PROJEKTER:

- 5 HOLBØL TÆTTERE PÅ OMEGNEN - OG OMVENDT
- 6 DEN GRØNNE OMVEJ - NATUREN TÆTTERE PÅ
- 7 BEMÆRK HOLBØL OG OMEGN

3. INDSATSOMRÅDE STYRKE FÆLLESSKAB, SAMMENHOLD OG UDTRYK

INDSATSER/PROJEKTER:

- 8 DEN LILLE LANDSBY MED DE MANGE IDEER
- 9 STYRKET TILFLYTTERRINDSATS
- 10 BYGNINGERNE - KULTUR, HISTORIE OG UDTRYK

4. INDSATSOMRÅDE FREMTIDENS HOLBØL OG OMEGN

INDSATSER/PROJEKTER:

- 11 BOSÆTNING OG FREMTIDENS BEBOERE
- 12 EN NY VEJ MED MULIGHEDER
- 13 FREMTIDENS ENERGI-FORSYNING

HJERTET AF HOLBØL & OMEGN

I Holbøl og omegn ligger hverdagslivet og de vigtigste tilbud tæt forbundet. Der er særlige steder, hvor mennesker og funktioner mødes – og disse steder betegnes her som hjerter.

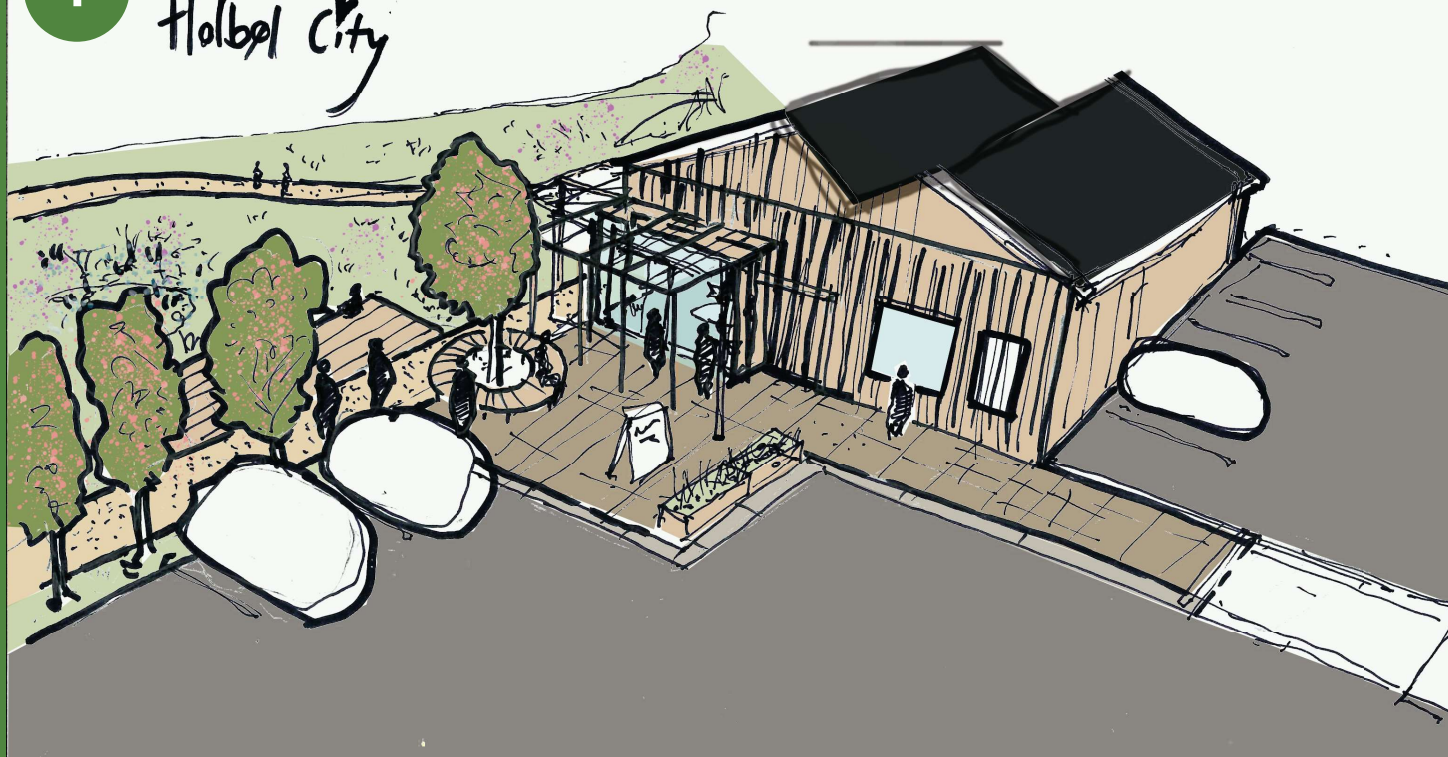
Inden for få hundrede meter i hjertet af Holbøl mødes skolebørn, handlende og foreningsliv omkring købmanden, friskolen, hallen, byens institutioner, Kirken og Holbøl Landbohjem. Her er centrum for fællesskabet både i fysisk og social forstand.

Byparken, som snart anlægges, bliver et nyt grønt samlingspunkt. Den forbinder funktionerne i hjertet af Holbøl og skaber plads til møder, leg og ophold. Det styrker Holbøl som et levende midtpunkt, ikke kun for byen selv, men også for omegnen. Selvom indsatsområdet tager afsæt i det centrale Holbøl, favner det også mødestederne i omegnens landsbyer og deres rolle i det fælles hverdagsliv.

Indsatsområdet Hjertet af Holbøl & omegn er rammen om de tiltag, der skal styrke de centrale dele af både Holbøl og omegn. De fire indsatser nedenfor arbejder samlet for at styrke centrum, binde funktioner tættere sammen, løfte landsbyernes fællesrum og skabe nye rammer for fællesskabet.

INDSATSER UNDER: HJERTET AF HOLBØL & OMEGN

- 1 HOLBØL CITY - CENTRUM AF HJERTET
- 2 STYRKET HJERTE - TRYGGE FORBINDELSER
- 3 OMEGENS LANDSBYHJERTER
- 4 FRA FÆLLESSKAB TIL FÆLLESHUS

HOLBØL CITY - CENTRUM AF HJERTET

FORMÅL

At omdanne området ved parkeringspladsen og købmanden til et indbydende opholdssted, der understøtter købmanden og binder byparken og de omkringliggende steder sammen.

BAGGRUND

Købmanden og Holbøl City fungerer som det private omdrejningspunkt i Holbøl og spiller en central rolle i hverdagslivet. Her sælges lokale specialvarer, og området rummer både et asiatisk marked, en bager, en blomsterhandler og et særligt fællesskab omkring en opstillet kaffebod.

Selvom stedets kvaliteter ikke altid er synlige, har det et stort potentiale. Samtidig skal praktiske behov imødekommes, herunder parkeringsmuligheder, sikker aflevering af børn og bedre forhold for bløde trafikanter.

TILGANG

Med enkle greb kan området gøres mere indbydende. Nogle tiltag kan handle om de bygningsmæssige, mens andre vedrører pladsens funktion og æstetik. Det skal undersøges, hvordan parkerings- og opholdsfaciliteter ved hovedindgangen kan gøres mere attraktive, hvordan parkerings- og afleveringssituationen kan optimeres, og hvordan samspillet mellem Høkerpladsen og byparken kan styrkes.

TOVHOLDER

Aabenraa Kommune (ved områdefornyelse) alternativt Lokalsråd

SAMMENHÆNG MED:

- Styrket Hjerte - Trykke forbindelser
- Forbinde - Holbøl tættere på omegnen.

Samarbejdsparter:

Initiativgruppen(Lokalsråd, brandværn, friskole og HFIF) og Købmanden

STYRKET HJERTE - TRYGGE FORBINDELSER

FORMÅL

Skabe bedre og tryggere forbindelser mellem de væsentligste funktioner i hjertet af Holbøl ved at betragte løsningerne som en helhed.

BAGGRUND

Holbøls bystruktur har fastholdt et centralt område, hvor de væsentligste tilbud og institutioner er placeret inden for 300 meter. Dette skaber gode betingelser for, at de forskellige tilbud kan styrke hinanden og spille sammen.

Med det særlige projekt i Holbøl bypark opstår der muligheder for en genvej mellem skolen og idrætsanlægget. Med de rette perspektiver kan der skabes en tryk og enklere sammenhæng mellem skolen, idrætsanlægget, kirken, købmanden og Holbøl Landbohjem

Tilgang

Der ligger allerede flere konkrete forslag til at forbedre trafiksikkerheden, som med fordel kan indarbejdes i en samlet trafikal helhedsplan (se nærmere side x). Dette vil sikre, at de nødvendige forbehold tages, og at der opnås enighed om løsningerne. Det er vigtigt at finde en balance mellem at optimere forholdene for bløde trafikanter og samtidig skabe fleksible forhold for den øvrige trafik.

TOVHOLDER

Aabenraa Kommune

SAMMENHÆNG MED:

- Holbøl city - centrum af hjertet
- Holbøl tættene på omegnen.

SAMARBEJDSPARTER:

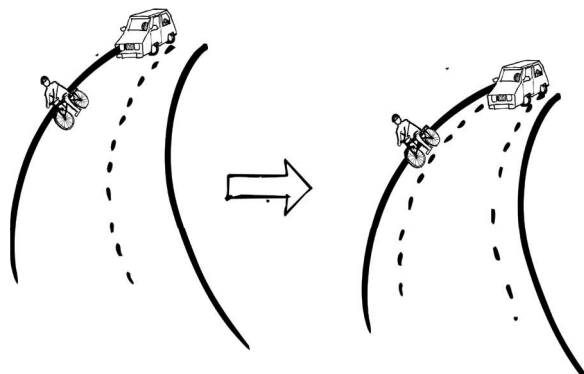
Initiativgruppen (Lokalråd, brandværn, friskole og HFIF), Kirken og Købmanden

Input til trafikale helhedsplan

Der har løbende været drøftet forskellige udfordringer vedrørende den trafikale situation omkring skole, købmanden, byparken, idrætsanlægget og specifikt gaderne: Præstevænget, Stadionallé og Vandværksvej. Det angår trygge overgange, busholdepladser, vejindsnævring samt drøftelser om lukning eller ensretning af Stadionallé fra udkørslen og mod øst. Det er oplagt at få tænkt tingene sammen i en helhedsplan for området. Nedenfor er beskrevet et udpluk af de forslag og løsninger, som vil indgå i en helhedsplan, men flere kan komme til.

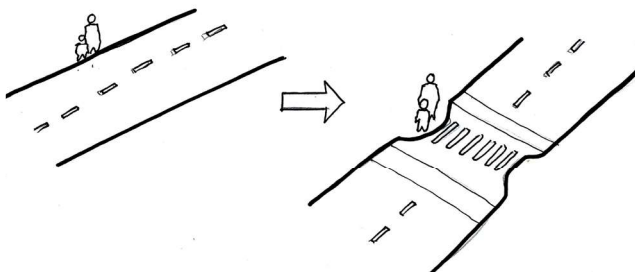
TO MINUS ÉN VEJ - PRÆSTEVÆNGET

En to minus én vej som mulighed på Præstevænget, vil kunne skabe mere sikre forhold for cyklister. Der ligger forslag som kan føres videre ind i en trafikale helhedsplan.

TRYGGE OVERGANGE

Der har allerede været dialog mellem lokale og Aabenraa Kommune om mulighed for tryggere overgange på Præstevænget, mellem skole og bypark. Forslag hertil vil naturligt indgå som en del af en trafikale helhedsplan for Holbøl.

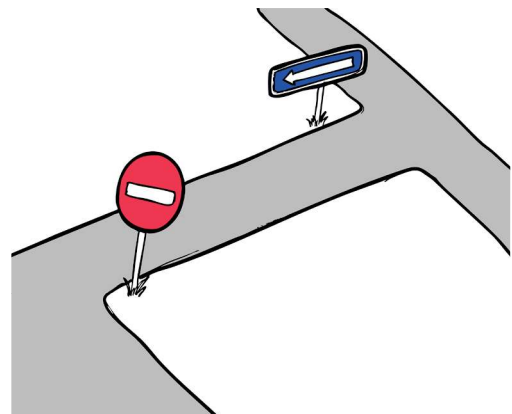

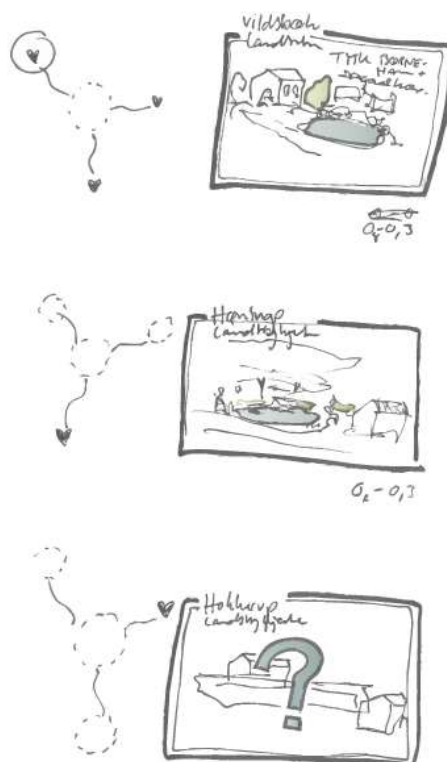
ENSRETNING ELLER LUKNING

Stadion alle skal forvandles så der bliver en naturlig sammenhæng mellem byparken og legepladsen og boldbanerne på stadion. Dette gøres ved at videreføre fortovet med et forhøjet område over vejen mellem stadion og byparken. Dette kunne laves f.x. i brosten, i forhøjelse af asfalten eller på anden vis.

Øvrige emner

Byskiltens placering, Busholdeplads mv.

OMEGNENS LANDSBYHJERTER

FORMÅL

Styrke og forskønne landsbyernes centre til gavn for bosætning og udvikling.

BAGGRUND

Holbøls bystruktur er veldefineret, fordi der bevidst er blevet værnet om, at vigtige tilbud, funktioner og projekter placeres i hjertet af byen. Vilsbæk, Hønsnap og Hokkerup er landsbysamfund, der ligesom Holbøl er afhængige af, at de rette lokale tilbud findes centralt i landsbyerne. Det er her, man kan mødes, og hvor fællesskabet udvikles og vedligeholdes og holdes levende.

Hønsnap og Vilsbæk er begge næsten bygget op omkring gadekæret. Dette historiske landsbycenter fremstår i dag som et oplagt rekreativt samlingssted for det moderne landsbyliv. Hokkerup har derimod ikke dette klare landsbyhjørte.

Tilgang

Kortlægning og udvikling af landsbyhjerterne skal identificere de kvaliteter, der bør bevares og styrkes. Herefter kan der etableres mindre anlæg, såsom mødesteder, opholdsrum, udsigtspunkter eller leg- og læringsområder. Det kan fx omfatte renovering af gadekæret i Vilsbæk, nye legeredskaber eller opholdsmøbler.

TOVHOLDER

Aabenraa Kommune (ved områdefornyelse) alternativt Lokalforsamling

KOBLING TIL ØVRIGE INDSATSER

Styrket Hjørte + Forbinde - Holbøl tættere på omegnen.

Samarbejdsparter:

Foreninger og borgere i Vilsbæk, Hønsnap og Hokkerup

FRA FÆLLESSKAB TIL FÆLLES HUS

FORMÅL

Der er et lokalt ønske om at skabe bedre rammer for fællesskabet hele året rundt. Målet er at etablere et levende fælleshus, der fungerer som et naturligt samlingspunkt for lokalsamfundet og understøtter både planlagte og spontane møder.

BAGGRUND

Lokalsamfundet ønsker at etablere et fælleshus ved hallen, som skal blive et dynamisk samlingspunkt for foreningsliv, kultur, læring og sociale fællesskaber. Huset skal rumme både planlagte aktiviteter og spontane møder på tværs af generationer og baggrunde. I dag bruger foreninger og borgerne bl.a. Holbøl Landbohjem, skolens - brandværnets lokaler, kirken samt klublokalet ved idrætsanlægget.

Lokalt arbejdes der på at udvikle idégrundlaget og sikre finansiering, så projektet kan realiseres inden for 2-3 år. Placeringen ved hallen giver en naturlig ramme for fællesskab og samler både lokale og nytillflyttere. Indsatsen afspejler de lokale ønsker og ideer til et nyt fælleshus.

Fællesskab under tag

Faciliteterne skal favne småbørnsfamilier, voksne og ældre med både fysiske, sociale og kulturelle tilbud. Indretningen vil inkludere tekøkken, mødeborde, bløde møbler samt plads til leg og uformelle møder.

Mere følger på næste side.

TOVHOLDER

Initiativgruppen (Lokalråd, brandværn, friskolen og HFIF) og friskolens ledelse/bestyrelse

KOBLING TIL ØVRIGE IND-SATSER

- Holbøl city - centrum af hjertet.

Samarbejdsparter:

Institutionerne, Kirken og Holbøl Landbohjem.

Hvad skal der være plads til i et fælleshus?

De lokale drømmer om, at fælleshuset kan blive Holbøls nye samlingspunkt hele året rundt. Det skal være et sted for fællesskab, kreativitet, læring og foreningsliv. Her kan man mødes til aktiviteter, håndværk, musik, madlavning og sociale fællesskaber. Et hus der skaber, udvikler og vedligeholder rammerne om et stærkt og levende lokalsamfund.

FÆLLESSKAB UNDER TAG

Fælleshuset bliver et åbent og fleksibelt rum for hele lokalsamfundet fra småbørnsfamilier til ældre. Det skal være et sted, hvor man mødes spontant eller deltager i organiserede aktiviteter.

Indhold der skal 'rummes':

- Tekøkken, borde/stole til møder, spil og hygge
- Bløde møbler til afslapning og ungdoms-klub
- Opbevaringsmuligheder til spil og aktiviteter
- Babytræf, forældreklub og familiekøkken

KULTUR, KREATIVITET OG HÅNDVÆRK

Fælleshuset skal summe af liv og kreativitet med plads til kunst, håndværk, teater og musik.

Indhold der skal 'rummes':

- Strikkeklub, syklub, kunst og håndværk
- Musik- og øvelokale for unge og voksne
- Amatørteater – både dilettant og børneteater
- Den gamle biograf og en repair café for alle aldre

SKABERTRANG OG PRAKTISK LÆRING

Et grovværksted og et læringsmiljø, hvor børn og unge kan udforske teknik, håndværk og erhvervsmuligheder.

Indhold der skal 'rummes':

- "Ingeniørhub" – værksted til mekanik, sløjd og reparationer
- Uderum med halvtag til byggeri og teknik
- Klub "2" – et ekstra tilbud til unge med interesse for teknik
- En attraktiv udskoling med fokus på erhverv og uddannelse

FORENINGERNES BASE

Et samlingssted for byens foreningsliv, hvor lokale kræfter kan mødes og udvikle aktiviteter.

Indhold der skal 'rummes':

- Fleksible mødelokaler til lokalråd, idrætsforeninger, ringriderforening m.fl.
- Åbne møder, hvor nye kan byde ind uden at være bestyrelsesmedlemmer
- Stærkere samarbejde mellem skolen, erhvervslivet og foreningerne
- Stedet, hvor vi mødes og sammen udvikler Holbøls fremtid

HAR DU NOGET PÅ HJERTE?

Foreløbigt er det en god ide, som er godt på vej. Et FÆLLESHUS kan dog kun skabes af et FÆLLESSKAB. Derfor vil initiativgruppen og lokalrådet gerne involvere endnu flere - Hvad med dig, og jer?

INDSATSOMRÅDE - TIL, FRA OG MELLEM HOLBØL & OMEGN

Til, fra og mellem Holbøl og omegn

Holbøl er egnens naturlige centrum med skole, idrætsanlæg, dagtilbud og købmand. Hvis Holbøl fortsat skal være det naturlige centrum, skal forbindelserne til, fra og mellem Holbøl og omegnen styrkes. Mens første indsatsområde fokuserede på hjertet i Holbøl og omegn, handler dette indsatsområde om at styrke forbindelserne indtil og udtil både fysisk, socialt og oplevelsesmæssigt.

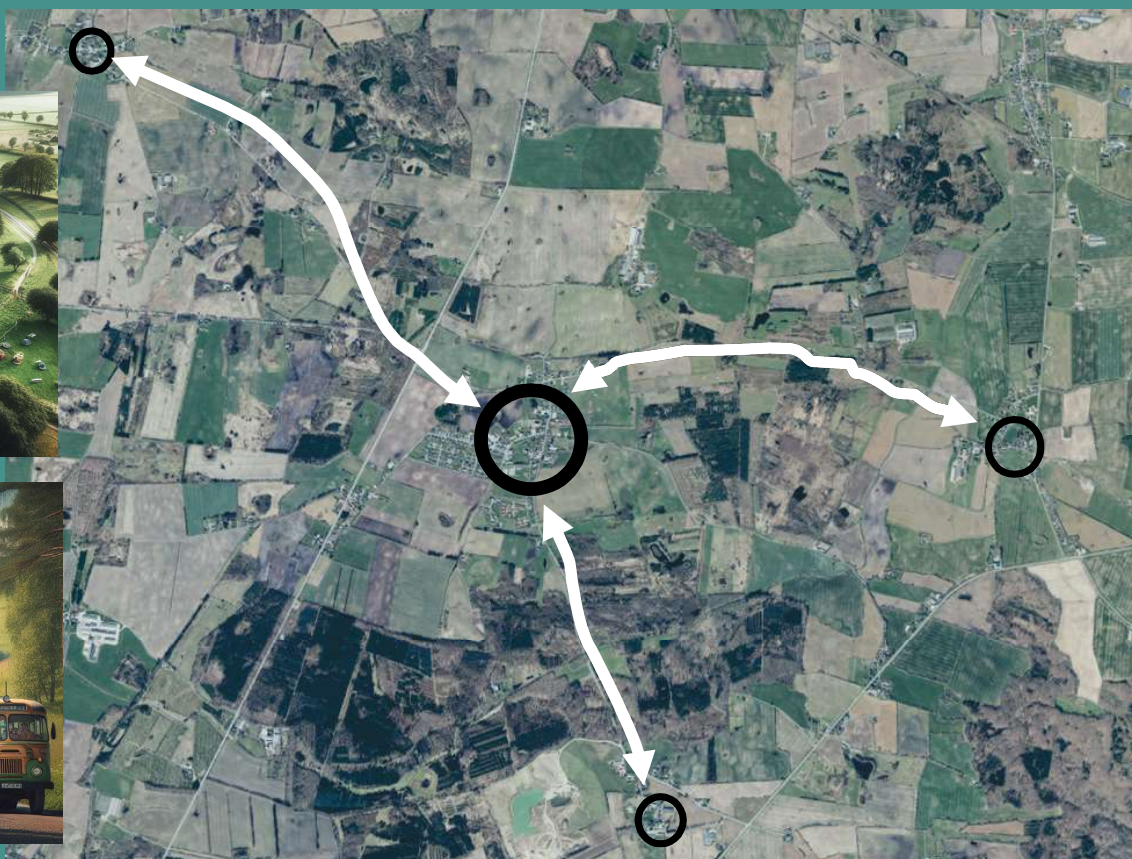
Selvom bilen er det mest brugte transportmiddel, er der brug for trygge cykelruter og bedre fælles transport som reelle alternativer. Samtidig rummer området en rig natur med planter og åbne landskaber, som i højere grad kan bringes i spil og gøres til en aktiv del af hverdagen. Og så handler det om at gøre Holbøl og omegnen synlig som et sted med nærhed, muligheder og stærke fællesskaber.

INDSATSOMRÅDE OG INDSATSER: TIL, FRA OG MELLEM HOLDBØL OG OMEGN

5 HOLBØL TÆTTERE PÅ OMEGNEN - OG OMVENDT

6 DEN GRØNNE OMVEJ - NATUREN TÆTTERE PÅ

7 BE'MÆRK HOLBØL OG OMEGN

HOLBØL TÆTTERE PÅ OMEGNEN

FORMÅL

At afdække og styrke forbindelserne mellem omegnslandsbyerne og Holbøl for cyklister samt gennem alternative transportmuligheder.

BAGGRUND

Holbøl fungerer som egnens center, med vigtige faciliteter som skole, idrætsanlæg, dagtilbud og købmand. Disse tilbud er afgørende for egnens beboere, uanset om de er skolebørn, voksne eller ældre borgere. For at sikre, at alle beboere har nem og sikker adgang, er det nødvendigt at forbedre forbindelserne mellem Holbøl og de omkringliggende landsbyer.

En styrket infrastruktur vil ikke blot lette adgangen til de lokale tilbud, men også styrke sammenhængskraften og bidrage til et mere bæredygtigt lokalsamfund.

TILGANG

Første skridt er en fælles dialog mellem lokalråd og kommune om mulighederne for bedre eller alternative transportmuligheder, som kan skabe gode forbindelser til og fra Holbøl, som egnens knudepunkt. Det kan være via nye muligheder i dialog med Sydtrafik eller en frivilligbus. Det er oplagt med afsæt i Aabenraa Kommunes Cykelhandleplan at arbejde med, hvordan cykelinfrastrukturen kan forbedres. Der er bl.a. lokalt fokus på vejen mellem Holbøl og Hokkerup.

TOVHOLDER

Lokalrådet

SAMMENHÆNG MED:

- De grønne omveje

SAMARBEJDSPARTER:

Aabenraa Kommune, Sydtrafik, friskolen og omegnslandsbyerne.

DE GRØNNE OMVEJE - NATUREN TÆT PÅ

FORMÅL

At gøre Holbøl og omegn mere attraktivt ved at udvikle rekreative stier, som fremmer brugen af områdets natur og binder byer og natur bedre sammen gennem rekreative omveje.

BAGGRUND

Holbøl og omegn har plantager, natur og åbent land. Naturen og adgangen til landskabet spiller i stigende grad en rolle, når unge, familier og seniorer skal vælge deres næste bolig. I området er der mulighed for at bringe naturen mere i spil ved at skabe rekreative omveje, som kan bruges til den daglige gåtur eller som en tryk og smuk omvej mod målet.

TILGANG

Første skridt kan være at nedsætte en lokal gruppe, der kan arbejde med at kvalificere forslag til ruter fra hver landsby. Målet er at skabe et grønt 'loop' fra hver by. Loopet kan være en tryk og sammenhængende rute fra landsbyen og ud i naturen, der kan anvendes til gåture, løbeture og cykelture. Der kan også arbejdes med at formidle og synliggøre de eksisterende stier og kommende stier, så borgere og tilflyttere kender mulighederne.

TOVHOLDER

lokalrådet

SAMMENHÆNG MED:

- Bemærk Holbøl og omegn
- Holbøl tættere på omegn

SAMARBEJDSPARTER:

Aabenraa Kommune, Lokale interesserede, Kelstrup Naturskole, lodsejere mf.

BEMÆRK HOLBØL OG OMEGN

FORMÅL

At styrke synligheden af Holbøl og omegnens kvaliteter og muligheder for nuværende og kommende beboere, besøgende og erhvervsliv.

BAGGRUND

Holbøl er godt placeret i naturskønne omgivelser med smukke alléer og et stærkt fællesskab. Der er et lokalt ønske om at tydeliggøre områdets styrker og skabe en stærkere fortælling om Holbøl som et attraktivt sted at bo, arbejde og besøge.

Indsatsen fokuserer på at synliggøre, hvad Holbøl og omegn tilbyder både internt i lokalsamfundet og eksternt for potentielle tilflyttere og samarbejdspartnere.

EKSEMPLER PÅ HANDLINGER

For at styrke synligheden kan der arbejdes med både kommunikation og fysiske forbedringer:

- **Markedsføring og PR** – Fremhævnning af områdets kvaliteter via kampagner og digitale platforme.
- **Fysiske vartegn** – Synlige byportaler, skilte eller kunstneriske elementer, der skaber genkendelighed.
- **Udnyttelse af eksisterende strukturer** – Holbøls siloer kan udvikles til markante vartegn for byen.

TOVHOLDER

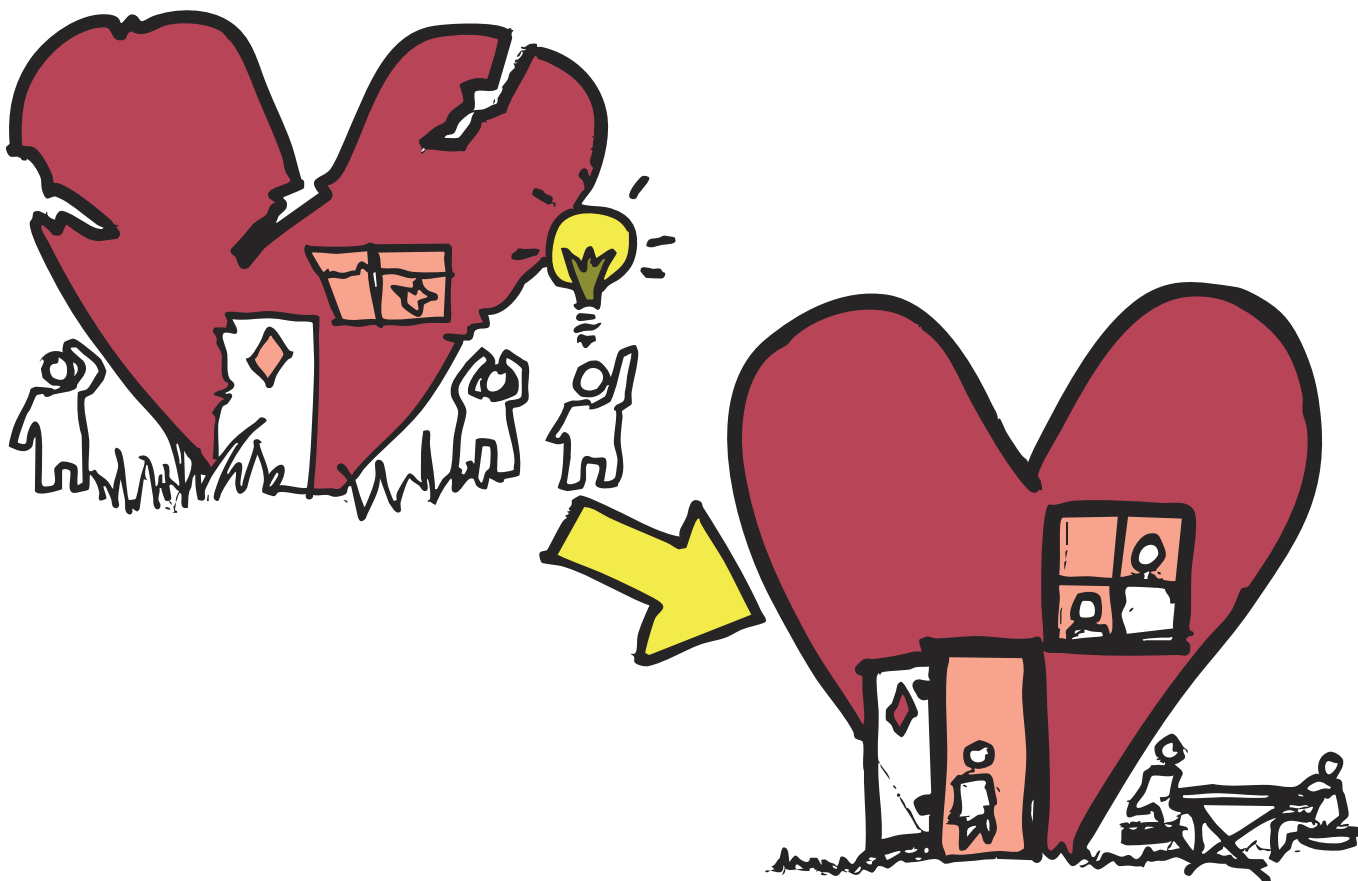
Initiativgruppen (Lokalråd, brandværn, friskole og HFIF)

SAMMENHÆNG MED:

- Grønne omveje - naturen tæt på
- Styrket tilflytterindsat
- Bosætning og fremtidens beboere

SAMARBEJDSPARTER:

Lokale erhvervsdrivende, Kelstrup Naturskole, Aabenraa Kommune mf.

Styrke fællesskab, sammenhold og udtryk

Hvor de forudgående to indsatsområder fokuserer på steder og forbindelser, handler dette om menneskene, værdierne og identiteten i Holbøl og omegn og frem for alt om Fællesskab. Fællesskabet i Holbøl og omegn skabes nedefra af dem, der bor her, og dem, der engagerer sig. Lokale idéer og initiativer er drivkraften bag et levende landsbyliv, og det lokale engagement er afgørende for, at det kan blomstre.

Sammenholdet styrkes, når nye beboere føler sig velkomne og finder vej ind i hverdagsliv og fællesskab. Særligt for udenlandske tilflyttere kan målrettede initiativer gøre en forskel og skabe trygge rammer for deltagelse. Samtidig er bygninger og gadeforløb med til at fortælle områdets historie. En styrket opmærksomhed på bygningskulturen og det fysiske udtryk kan bidrage til både stolthed, identitet og tiltrækningskraft.

De tre indsatser nedenfor arbejder samlet for at dyrke det lokale engagement, invitere nye beboere ind og styrke landsbyernes historiske udtryk.

INDSATSOMRÅDE OG INDSATSER: STRYKE FÆLLESSKAB, SAMMENHOLD OG UDTRYK

8 DEN LILLE LANDSBY MED DE MANGE IDEER

9 STYRKET TILFLYTTERINDSATS

10 BYGNINGERNE - KULTUR, HISTORIE OG UDTRYK

DEN LILLE LANDSBY MED DE MANGE IDEER

FORMÅL

At skabe projekter, arrangementer, happenings og fællesskaber, der styrker sammenholdet og engagementet i Holbøl og omegn.

BAGGRUND

Holbøl og omegn har allerede et stærkt lokalt engagement, hvor initiativer og aktiviteter bidrager til at styrke fællesskabet. Disse arrangementer drives af lokale kræfter og spiller en afgørende rolle i at samle beboerne på tværs af generationer og interesser.

TILGANG

Første skridt er at få et klart overblik over de idéer, der allerede arbejdes med lokalt så der skabes overblik, og idéerne koordineres. Dernæst handler det om at skabe de bedste rammer for at udvikle og realisere de gode ideer. Tanken er, at når det bliver nemmere at støtte og føre idéer ud i livet, kan flere blive engageret, og nye projekter og arrangementer kan opstå til gavn for fællesskabet. Der kan fx nedsættes en lokal sparrings- og fundraising-gruppe. Lokalrådet og initiativgruppen har allerede flere forslag, men de vil gerne have endnu flere med til at gøre idéerne til virkelighed.

EKSEMPLER PÅ HANDLINGER

På næste side er eksempler på ideer der arbejdes med lokalt.

TOVHOLDER

Initiativgruppen: (Lokalråd, brandværn, friskolen, HFIF)

SAMMENHÆNG MED:

- Bemærk Holbøl og omegn
- Styrket tilflytter indsat
- Bosætning og fremtidens beboere
- Holbøl city - centrum af hjertet
- Holbøl tættere på omegnen.
- Omegnens landsbyhjerter

SAMARBEJDSPARTER:

Holbøl og omegns beboere, foreninger, erhvervsliv, kirke og institutioner.

SUNDHED OG KOST

Arranger fælles aktiviteter, der fremmer en sundere livsstil, med Holbøl landbohjem som arrangør.

8A

RINGRIDERARENA

Der arbejdes på at udvikle et prospekt til fondsansøgninger for at skaffe midler til arenaen. Den skal være på vores sportsbaner.

8B

BEDRE BYRUM

Forbedrer byens rum med bænke, cykelladestandere, cykelreparations-stationer, motionsredskaber og gynger.

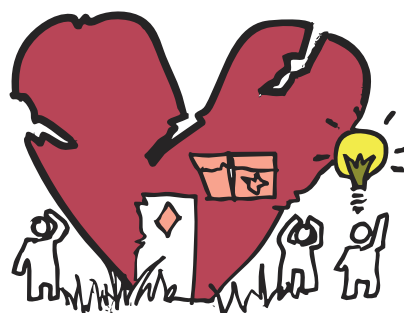

8C

HAR DU NOGET PÅ HJERTE?

Foreløbigt er der en række ideer. Nogle er kun lige opstået, mens der er blevet arbejdet på igennem længere tid. Hvad med dig, og jer, har I en ide som skal ud af hovedet og måske blive til virkelighed?

Hvis du har forslag til projekter eller arrangementer så kontakt initiativgruppen.

STYRKET TILFLYTTERINDSATS

FORMÅL

At styrke fællesskabet i Holbøl og omegn ved at tiltrække og involvere nye beboere gennem målrettede initiativer, der skaber en nem og naturlig vej ind i lokalsamfundet.

BAGGRUND

Lokalt engagement er en grundpille i Holbøl og omegn og en væsentlig styrke for mange landsbyer. Et stærkt fællesskab afhænger af, hvordan nye beboere oplever og bliver en del af lokalsamfundet.

For at sikre en levende og inkluderende udvikling er det afgørende at skabe gode rammer for tilflyttere. Dette gælder både i eksisterende fællesskaber og gennem nye initiativer, der samler mennesker på tværs. Holbøl og omegn rummer en stadig mere mangfoldig beboersammensætning, og indsatsen skal sikre, at alle har mulighed for at bidrage og finde deres plads i fællesskabet.

EKSEMPLER PÅ KONKRETE HANDLINGER

- Velkomstambassadører og velkomstpakke: en varm velkomst kan gøre det lettere for nye beboere at finde fodfæste.
- Sprogcafe: en uformel ramme, hvor nye beboere kan styrke deres danskundskaber og møde lokalsamfundet.
- Lokal vidensdeling: hjælp til at forstå lokale traditioner, foreningsliv og muligheder for engagement.

TOVHOLDER

Lokalrådet

SAMMENHÆNG MED:

- Den lille landsby med de store ideer.
- Bemærk Holbøl og omegn

Samarbejdsparter:

Skole, institutioner, kirke, foreninger, virksomheder og private.

Forskønnelse og Fortælling

BYGNINGERNE - KULTUR, HISTORIE OG UDTRYK

FORMÅL

At forskønne Holbøl og omegnens landsbyer ved at øge kendskabet til bygningskulturarven og handlemuligheder, som tilskud til bygningsfornyelse, omdannelse og nedrivning.

BAGGRUND

Holbøl og omegn har charmerende gadeforløb og bygninger, der fortæller en vigtig del af byens historie. Kulturhistorien er en væsentlig del af landsbyens identitet, men flere steder trænger bygninger til en kærlig hånd, og nogle har mistet deres oprindelige udtryk og enkelte kan ligefrem skæmme. At værne om bygningskulturarven kræver lokal indsats, hvor viden og bevidsthed inspirerer til handling. En velbevaret bygnings- og kulturarv styrker både byens fremtoning, den lokale stolthed og tiltrækningskraft.

TILGANG

Første skridt er at øge den lokale opmærksomhed på bygningskulturen. Dette kan bl.a. ske gennem guidede ture, hvor lokale eller fagfolk deler historier om bygningernes betydning, periodiske stiltræk mv. Lokalsamfundet og kommunen kan sammen styrke kendskabet til, hvordan man søger hjælp og støtte. Når flere kender mulighederne, kan det gøre en forskel for både den enkelte bygning og byens samlede udtryk.

TOVHOLDER

Aabenraa Kommune (ved områdefornyelse) og alternativt Lokalråd

SAMMENHÆNG MED:

- Den lille landsby med de mange ideer
- Bemærk Holbøl og omegn
- Styrket tilflytterindsats
- Holbøl city - centrum af hjertet
- Omegnens landsbyhjerter

SAMARBEJDSPARTER:

Aabenraa Kommune - bevaringsarkitekt, lokalarkiver, lokale med særligt kendskab til landsbyernes fortællinger og historie.

Fremtidens Holbøl og omegn

Holbøl er i vækst, men fremtiden kommer ikke af sig selv. Skal området fortsat tiltrække nye beboere og skabe gode rammer for hverdagen, kræver det både en klar retning og konkrete handlinger. Bosætning handler selvfølgelig om boliger, men også om at skabe en attraktiv hverdag, hvor man kan indgå i meningsfulde fællesskaber. Derfor arbejdes der med fleksible boligløsninger og nye udstykninger, som kan matche behovene hos fremtidens beboere. Samtidig ønskes lokalt en bedre adgangsvej til Holbøl. Lokalt peges på en vejløsning, der kan øge både mobilitet og udviklingsmuligheder. Endelig er der fokus på energiforsyningen. En grøn og stabil varmeløsning kan blive en nøgle til både bæredygtighed og lokal robusthed i de kommende år.

De tre indsatsar arbejder samlet for at styrke bosætningen, forbedre infrastrukturen og fremtidssikre den lokale energiforsyning.

INDSATSOMRÅDE OG INDSATSER: FREMTIDENS HOLBØL OG OMEGN

11 BOSÆTNING OG FREMTIDENS BEBOERE

12 EN NY VEJ MED MULIGHEDER

13 FREMTIDENS ENERGI-FORSYNING

BOSÆTNING & FREMTIDENS BEBOERE

Formål

At skabe attraktive boligmuligheder, der styrker unges og andre tilflytteres engagement og tilknytning til Holbøl og omegn.

Baggrund

For at sikre en dynamisk udvikling er det afgørende at forstå, hvem der kan være Holbøls fremtidige beboere, og hvordan de bedst fastholdes. Der er lokalt ønske om boliger til unge, tilflyttere og tidligere beboere. Prøveboliger, lejeboliger og andre fleksible løsninger kan give nye beboere mulighed for at afprøve livet i Holbøl. Samtidig skal bosætning kobles til fællesskabet, så nye beboere bliver en del af foreninger, brandværn og erhverv. Der er et lokalt ønske om nye udstykningsmuligheder herunder ved Havremarken, hvor forskellige boligformer undersøges.

Tilgang

Der er lokalt fokus på aktivt at undersøge boligmuligheder for unge og familier samt afdække behovet for nye boligtyper. Første skridt er i samarbejde med Aabenraa Kommune at klarlægge de eksisterende byggemuligheder i Holbøl og de gældende planmæssige rammer. Derudover kan der peges på potentielle områder til fremtidig udvikling i kanten af Holbøl eksempelvis Havremarken. Dette kan danne afsæt for videre dialog og samarbejde med private aktører og boligselskaber om nye bygge- og udstykningsmuligheder.

TOVHOLDER

Lokalråd/Initiativgruppe: (Lokalråd, brandværn, friskole og HFIF)

SAMMENHÆNG MED:

- Holbøl tættere på omegnen
- Bemærk Holbøl og omegn

Samarbejdsparter:

Lokale erhverv, lodsejere, institutioner og Aabenraa Kommune

ØNSKE OM NY VEJ MED MULIGHEDER

Formål

At undersøge og udvikle en mere direkte og velfungerende vejadgang til Holbøl, der både forbedrer mobiliteten og skaber nye muligheder for lokal udvikling og erhverv.

Baggrund

Tilgængeligheden til Holbøl opleves lokalt som udfordrende særligt via Møllevej og adgangen til Aabenraavej. Vejen vurderes fra lokal side som uhensigtsmæssig og begrænsende for områdets udvikling. Der er et lokalt ønske om en mere direkte adgang. Aabenraa Kommune vurderer, at en ny vej først kan blive aktuel ved øget udvikling og udbygning i området.

Fra lokal side ses ligeledes potentiale i at udlægge arealer syd for en evt. ny Møllevej til erhverv, fx lagerhaller, værksteder og kombinerede bolig- og erhvervsløsninger. Indtil da prioriteres vedligeholdelse af Møllevej, herunder raba-reparationer og beskæring.

Tilgang

Lokalt arbejdes der for at fastholde ønsket om en bedre vejadgang som et fremadrettet udviklingsbehov. I mellem-tiden er der fokus på drift og fremkommelighed på Møllevej. Trafikmålinger kan bidrage til at dokumentere behovet og styrke dialogen med kommunen, som aktuelt ikke ser en ny vej som nødvendig.

TOVHOLDER

Initiativgruppen (Lokalråd, brandværn, friskole, HFIF)

SAMMENHÆNG MED:

- Bosætning & fremtidens beboere

Samarbejdsparter:

Lokale erhvervsfolk, private samt Aabenraa Kommune

FREMTIDENS ENERGIFORSYNING

FORMÅL

At fremtidssikre energiforsyningen til borgere, institutioner og virksomheder i Holbøl og omegn gennem stabil og bæredygtig løsning.

BAGGRUND

Lokalt anses Holbøl – og gerne Hokkerup – som et oplagt fjernvarmeområde. En initiativgruppe bestående af lokalråd, skole og Holbøl Landbohjem arbejder aktuelt på at etablere en vindmølle, som skal producere af fjernvarme. Dette har vakt interesse i kirken, hos Boligsyd og en række private aktører.

Sideløbende undersøges muligheden for at realisere projektet i samarbejde med Aabenraa Fjernvarme A.m.b.a..

Der er dialog med Aabenraa Kommune om et muligt vindmølle-projekt i området.

TOVHOLDER

Lokal initiativgruppe (Lokalråd, skole, Holbøl Landbohjem)

SAMMENHÆNG MED:

- Be'mærk Holbøl og omegn

SAMARBEJDSPARTER:

Lokalråd, Aabenraa Kommune, fjernvarmeselskaber, institutioner, kirken, husejere, boligselskaber mf.

HVOR KAN DER SØGES STØTTE?

PULJER DER KAN STØTTE?

Puljer & fonde

- Grøn Pulje
- LAG

HVORDAN KAN AABENRAA KOMMUNE UNDERSTØTTE?

Kommunale puljer der kan støtte os:

- Landdistriktspuljen (Plan & Udvikling)
- Det fælles udviklingsråds strakspulje (Plan & Udvikling)
- Vedligeholdelsespuljen til forsamlingshuse (Kultur og Fritid)
- Bygningsforbedringspuljen (Plan og Udvikling)

Kommunale projektinitiativer der hjælper os?

- Områdefornyelse - Holbøl har fået 2,5 mio. kr. til områdefornyelse. Områdefornyelse er et helhedsorienteret kommunalt og statsligt projektinitiativ, hvor Kommune og lokalsamfund prioriterer midler og efterfølgende udvikler og gennemfører projekter og initiativer.

OMRÅDEFORNYELSE – SAMMEN OM PROJEKTET

Områdefornyelsen gennemføres i tæt samarbejde mellem Aabenraa Kommune og lokalsamfundet. Den kan omfatte både fysiske indsatser og støtte til lokale og kulturelle aktiviteter og arrangementer.

I modsætning til udviklingsperspektivet har områdefornyelsen en tilknyttet anlægsøkonomi. Det betyder, at der afsættes konkrete midler til prioriterede indsatser.

Aabenraa Kommune bliver tovholder og ansvarlig for områdefornyelsen. De konkrete prioriteringer samles i et såkaldt områdefornyelsesprogram, som beskriver mål, indsatser, succeskriterier og økonomi – altså: Hvad ønskes opnået? Hvad skal gøres? Hvornår er det en succes? Hvilken økonomi knytter sig til den enkelte indsats?

Udviklingsperspektivet her udgør et stærkt fundament for områdefornyelsesprogrammet og de kommende prioriteringer. Nedenfor ses en skitse af en helt overordnet tidsplan for områdefornyelsen.

